

SLOVENE A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SLOVÈNE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Tuesday 21 May 2002 (afternoon)
Mardi 21 mai 2002 (après-midi)
Martes 21 de mayo de 2002 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.

Napišite komentar k enemu izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

Z lahkoto ločiš trnje od lapuha, in
polniš votel prostor z napisi,
prilepljenimi na oblake, na zvezdni
prah, na stene, ki se spreminjajo v
5 meglisce; da zelenijo vse pustinje,
in ledeniki, in oplenjeni domovi;
da zrasedo sekire v lesu s
pajčolanom, in zadrhtijo ploskve
razodetij. Odpeti, odpečatani
10 spomini se zlijejo v lusknate
plasti za nohti; da pesem, diamant,
obrbe v osi vse poglede, da zdrsne
čez lasé in roke, in ovce spremeni
v ladje, v oceanih. Da gol potoneš
15 v trikotnike na čelu, in zlomiš
premice, turbine; da suhih ust,
v puščavi, čakaš beduine; da z vrha
jambora poslušáš zven galebje
perutnice, in se približáš
20 rudnikom soli, v pragozdovih.
Da v vakuumu zaspiš, v breztežnem
stanju, in se oblečeš v raševino;
in najdeš mir v dihanju otroka.

Andrej Medved: *Kilini*¹ (1996)

¹ **Kilin** pomeni v kitajščini **samorog**; to je pravljico bitje, ki v umetnosti in mitologiji simbolizira drevo življenja, najvišjo krepost, čistost, pa tudi zdravilno moč ter blagostanje.

1. (b)

Vsak dan sproti je na računalniku, ki je delal na trdo gorivo, izpopolnjeval svoj življenjepis in bibliografijo. Moral ju je, ker je bil nadarjen mlad književnik: tako so ga krstili časniki. Nепreklicno, na veke, so ga vzeli za svojega. So ga prosili za mnenja o tem in onem. So mu dali nalepko. Kljub kasnejšim pomislekom. Kljub 5 sedmim jalovim letom. Držalo je kakor pribito. Niti toliko se ga niso usmilili, da bi ga javno odpisali in mu tako dali možnost začeti iz nič. Na to je pristal. Nikogar drugega ni smel kriviti za to. Ni znal biti drugacen. Časniki so terjali podatke o njegovih intimi. Kje živi. Ali ni na podedovanih sto šestdeset kvadratnih metrih nikoli osamljen? Ali pije pivo? Ali je zaradi tega zabuhel? Ali gleda mehiške televizijske 10 limonade? Gledal jih je in je to zamerljivo zanikal. Prevajalci v narečno litvanščino so ga nadlegovali po telefonu, klicali so ga iz spodnje Moldavije in ga spraševali o pogodbenem prenosu avtorskih pravic. Njegova življenjepis in bibliografija sta bila impozantna. V wordu ob smotrni uporabi tipke enter dvovrstičen haiku zavzame enako prostora kakor podatki o romanu. Od štirih do ene ga je preganjala skrb kakor 15 žebli v očeh. Bilo je ravnanje žeblijev, bila je nekakšna sprevržena citatomanija. Preraščala je v preganjavico. Ali bi napravil samomor ali zblaznel (je mozgal, čeprav je vedel, da si s tem koplje grob), ko bi napisal povest ali knjigo vseh knjig ali pesem vseh pesmi, Gospejino pesem, po sedmih letih tišine napisal *The Text*, končno nekaj na novo, nekaj svojega, to se pravi, *ne* življenjepisa ali bibliografije, pa bi se izkazalo, 20 da je natanko isto idejo že obdelal nekdo drug, recimo v cirilici, ki se je nisem nikoli zadosti naučil? – da me je torej nekdo prehitel, ne da bi bil jaz pravočasno obveščen o tem, pa bi me obdolžili plagiata. Zoper tako obsedenost branje Borgesa (Pierre Menard, avtor Kihota, Filipovo najljubše čtivo), čisto nič ne pomaga. Ni dosti manjkalo, pa bi ga pred leti zares doletelo. Morda zaradi strahu, ki ga je takrat malone 25 pokončal, zdaj ni mogel ustvarjati. Gotovo je, da ni mogel pozabiti, kako se je skoraj osmešil. Popival je s stanovskimi kolegi, in ko mu ne bi nekdo slučajno posegel v besedo, bi jim zaupal zamisel za zgodbo, s katero se je tiste dni poigral. Dogajala se je v Srednji Ameriki. Pravzaprav je šlo za pripoved o moškem prijateljstvu. Eden od mož je bil kajpada polkovnik. Njegove čete so pravkar zavzele prestolnico izmišljene 30 otoške države. Z jahalnimi škornji na zloščeni mizi s pozlačenimi levjimi tacami se je pretegoval za zagrnenimi zavesami iz belega tila pred francoskimi okni pisarne v predsedniški palači, zunaj utrjeni z vrečami peska in španskimi jezdec, petelinil se je pod zlatimi mavčnimi štukaturami in propelerjem stropnega ventilatorja, ki je s tihim švistenjem plastil ekvatorialno vročino na tanke rezine, in klepetal z drugim moškim. 35 Ta je bil mlad diplomat, član opazovalne delegacije Združenih narodov.

Maja Novak: *Mačja kuga* (2000)